

RAADSADRES

PREVENTIEVE MAATREGELEN T.B.V. VEILIGHEID EN LEEFBAARHEID IN HET WALLENGEBIED E.O. NA EINDE LOCKDOWN

Aan de Gemeenteraad en het College van B & W van Amsterdam
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Amsterdam, 28 april 2021

Geachte Dames en Heren,

Gisteren, op Koningsdag, riep de Gemeente Amsterdam via allerlei media iedereen op om uit Amsterdam weg te blijven vanwege de snel oplopende drukte. Het bleek een vergeefse oproep, parken en pleinen raakten overvol en uiteindelijk moest op verschillende plekken zelfs de ME worden ingezet om mensen te verspreiden. Naar aanleiding van deze gebeurtenissen, en van de snel toenemende bezoekersaantallen die wij in onze buurt de laatste weken toch al waarnemen, vragen wij uw dringende aandacht voor het volgende.

De maatregelen om verspreiding van het Coronavirus te voorkomen worden steeds meer versoepeld. Verwacht moet worden dat het toerisme in en naar Amsterdam zich in de loop van de komende weken en maanden snel zal herstellen. Dat is enerzijds een goede zaak, betrokken ondernemers en de stad als geheel hebben het werk en de inkomsten hard nodig, en het brengt de broodnodige levendigheid terug in de straten van Amsterdam. Aan de andere kant maken wij ons zorgen over die ontwikkeling, want hoewel het in Nederland en de ons omringende landen de goede kant op gaat met de vaccinatiegraad, ligt de COVID-19 pandemie nog lang niet achter ons.

Het gevaar voor verspreiding van (nieuwe varianten van) het Coronavirus is nog steeds actueel, zeker als er grote groepen mensen de stad in trekken. Dat geldt in bijzondere mate voor onze buurt, de Oude Binnenstad, ook bekend als het Wallengebied, met al zijn kleine straatjes en stegen, en smalle grachten. En de kans op zo'n plotselinge toename van bezoekers is zeer groot. Dat bleek afgelopen zomer ook wel, toen in mei onze buurt vrijwel onmiddellijk werd overstroomd door (meest jeugdige pret-) toeristen, nadat de maatregelen ook maar een beetje waren versoepeld. Bezoekers van onze buurt worden nu eenmaal in groten getale aangetrokken door de internationaal befaamde toeristische trekpleisters in onze buurt, zoals de prostitutieramen, de coffeeshops en de talloze cafés. Inhoudelijk zullen we daar verder niet op ingaan, de situatie is bekend.

Bestuurders en politici gaven achteraf toe onvoldoende voorbereid te zijn geweest op deze stormachtige en ongewenste toestroom van mensen, die in de smalle stegen, straten en grachten in de buurt tot onveilige situaties leidde. Het bleek onmogelijk de geldende maatregelen zoals Social Distancing te garanderen, waardoor buurtbewoners acuut werden blootgesteld aan een voor hun gezondheid onveilige situatie. In allerijl werden alsnog allerlei maatregelen getroffen in de vorm van toegangshekken en -borden en werd de handhaving in alle soorten en maten opgeschaald, maar het bleek te laat. Er was geen houden meer aan, de buurt liep over van bezoekers die vrijwel zonder uitzondering niet van plan waren zich aan enige regel te houden, laat staan rekening te houden met buurtbewoners, daartoe ook nog

eens aangemoedigd door enkele ondernemers die publiekelijk beweerden dat wat hen betreft er nog veel meer bezoekers welkom waren.

Tegen deze achtergrond vragen wij u dringend u om u dit jaar wel voldoende voor te bereiden, en de komende weken preventieve maatregelen te treffen om herhaling van de onveilige en ongewenste situatie van zomer 2020 te voorkomen. Hieronder doen wij enkele voorstellen voor maatregelen die volgens ons bijdragen aan het creëren van een veilige woon- en leefomgeving bewoners van het Wallengebied e.o., maar ook voor bezoekers. Ook stellen wij u hieronder enkele vragen, waarvan wij de beantwoording graag tijdig tegemoet zien, d.w.z. voordat de verwachte toeloop losbarst.

1. Voer een offensieve campagne ter ontmoediging van het massale seks- en drugstoerisme

Leuke cafés, mooie grachten en gevels, en smalle straatjes en bijzonder musea kun je in de hele binnenstad vinden. Maar de prostitutieramen in combinatie met een zeer grote dichtheid van coffeeshops is de wereldberoemde 'specialiteit' van de Oude Binnenstad, lees: het Unique Selling Point van The Red Light District. Deze specialiteit zorgt zoals bekend al jaren voor een extra grote toestroom van toeristen en dagjesmensen, en ondanks de beperkende maatregelen vormde 2020 daarop geen uitzondering. Terwijl het in de rest van de stad nog relatief rustig was met toeristen, puilden de Wallen alweer uit en konden bewoners niet meer onder veilige omstandigheden (onder meer: Social distancing) hun huis verlaten of bereiken. Een offensieve aanpassing van het imago van Amsterdam als stad van seks en drugs, de stad waar alles kan (ook als het niet mag) zal naar verwachting vrij snel effectief zijn, en leiden tot minder toeristen en dagjesmensen in onze buurt.

Vraag: klopt het dat een dergelijke campagne al is gestart? Zo ja, via welke media en in welke landen? En wordt deze campagne gecontinueerd, resp. geïntensiveerd bij onvoldoende resultaat?

2. Gordijnen raamprostitutie dicht en/of vervroegde sluitingstijden

De (zichtbare) raamprostitutie is voor toeristen en dagjesmensen uit binnen- en buitenland een van de belangrijkste redenen om de Oude Binnenstad (de Wallen) te bezoeken. Al dan niet tijdelijk sluiten van de gordijnen, al dan niet in combinatie met het beperken van de openingstijden zal naar verwachting leiden tot een aanzienlijke vermindering van het aantal bezoekers, en in elk geval de doorloop 's nachts (als er geen operationele handhaving meer is) verminderen.

Concreet stellen we m.b.t. dit voorstel de volgende vragen:

- 1. Bent u bereid de openingstijden van raambordelen terug te brengen tot 24.00 uur of uiterlijk te synchroniseren met de sluitingstijden van de horeca in de buurt, of met het einde van de avonddienst van de handhavers?*
- 2. Hoe staat u tegenover de sluiting van de gordijnen zolang het nieuwe erotisch centrum nog niet klaar is? Alleen echte klanten kunnen dan naar binnen, en alleen op afspraak. Wij merken hier bij voorbaat op, dat de vermeende onveiligheid die hierdoor zou optreden een drogreden is, immers als een klant binnen is gaat het gordijn nu ook dicht. Bovendien zijn er alarmknoppen. De veiligheid zal bovendien aanzienlijk toenemen als er (veel) minder anonieme en vaak grote groepen bezoekers in de buurt rondhangen.*

3. Voer het Ingezetenencriterium in voor de coffeeshops, en stel een blowverbod in.

De coffeeshops zijn een tweede belangrijke reden voor buitenlandse toeristen en dagjesmensen om de het Wallengebied te bezoeken. Invoeren van het i-criterium zal vrijwel

zeker onmiddellijk leiden tot een afname van de bezoekersaantallen. Een blowverbod op straat zal bijdragen aan een verbeterde sensibiliteit van de blowers, die nu vaak knetterstoned in groepjes staan te blowen en zich van hun omgeving eigenlijk niet of nauwelijks bewust zijn, laat staan dat zij zich aan de vereiste regels houden.

Burgemeester Halsema heeft in januari 2021 een plan ingediend, resp. het voornemen kenbaar gemaakt om het I-criterium bij wijze van gecontroleerd experiment in te voeren. Wij dringen er sterk op aan om hiermee snel en voortvarend aan de slag te gaan. Zelfs nu, terwijl de horeca en alle andere toeristische voorzieningen (helaas) nog steeds gesloten zijn, oefenen de coffeeshops een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit op de blowtoerist, zoals we dagelijks kunnen waarnemen. Niks doen zal zonder enige twijfel leiden tot een herhaling van de onbeheersbare situatie die in mei 2020 ontstond.

4. Crowd control

Voer enige vorm van crowd control in, al is het maar bij wijze van experiment. Zolang er geen harde kwantitatieve cijfers en waarden zijn wanneer en hoe crowd control objectief kan worden ingezet, kan wel worden vastgesteld wanneer je er te laat mee bent: bijv. als in een van de smalle stegen 'je je kont niet meer kan keren' en de boel 'vaststaat', wat op drukke avonden eigenlijk altijd het geval is. Er is geen enkele mogelijkheid meer om de gewenste c.q. vereiste afstand tot elkaar te houden, waarmee bewoners hun bewegingsvrijheid in de eigen buurt wordt ontzegd.

Een maatregel die ons inzien heel effectief zal zijn, is het afsluiten van de dwarsstegen tussen de Oudezijds Voorburgwal, de Oudezijds Achterburgwal en Warmoesstraat. Bij zelfs een geringe toename van het aantal bezoekers is anderhalve meter afstand houden daar niet mogelijk. De maatregel vermindert bovendien de capaciteit van de buurt als geheel, en zal het controleren van de 'crowd' (lees: beperken van de drukte) aanzienlijk vereenvoudigen.

Wij merken hierbij op dat in zomer 2020 afsluiting van stegen en zelfs hele straten al is toegepast, maar dan achteraf om verdere escalatie van een onwenselijke en gevaarlijke situatie te voorkomen. Wij verzoeken slechts deze voorspelbare situatie voor te zijn.

Vraag: wij vernemen graag hoe u staat tegenover tijdelijk, en zelfs permanent (gedeeltelijk) afsluiten van de stegen als druktebeperkende en veiligheidsbevorderende maatregel.

5. Plaats (voor zover verwijderd) de verbodsborden bij opheffing van de Lockdown meteen terug in het Wallengebied

Bedoeld wordt de kennisgevings-, resp. verbodsborden m.b.t. het alcoholverbod, afval, drugs, etc. Het voorkomt dat bezoekers van de binnenstad zich bij overtredingen niet kunnen verschuilen achter het "Ich hab'es nicht gewußt" of "Are you kidding? This is Amsterdam, man!" argument.

En als de borden worden geplaatst, zorg dan ook voor een passend vervolg als overtredingen worden geconstateerd. Daar zal vrijwel zeker ook een preventief effect van uit gaan.

Hierbij merken wij op dat het plaatsen van verbodsborden en (toch) niet handhaven, zoals de laatste jaren naar onze waarneming steevast het geval is, contraproductief werkt. Als overtredingen onder toezicht oog van handhavers worden getolereerd, waarom zou je je er dan aan moeten houden?

6. Preventie is het begin, maar handhaving is het sluitstuk.

Wat je ook aan (preventieve) maatregelen verzint, zonder adequate handhaving is elk beleid gedoemd te mislukken. Wij tekenen hierbij het volgende aan:

1. Handhaaf desnoods op een of een of twee specifieke terreinen, of alternerend en actiematig, maar dan wel consequent. Een paar grote handhavingsacties per jaar kunnen bijvoorbeeld ook al veel verschil maken.
2. Zorg voor duidelijke handhavingsinstructies en een korte en effectieve handhavingslijn, bijv. van host, via handhaver naar politie.
3. Continueer en intensiveer het beleid en de maatregelen die onlangs zijn ingezet op gebied van aanpak van straatdealers, potentiële straatdealers en kopers van (nep)drugs. Het maakt de Wallen minder aantrekkelijk voor drugs(be)zoekers, en voor bewoners een stuk veiliger.
4. De lijn moet zo worden ingericht, dat het handhavingsproces, en het opleggen en innen van eventuele boetes, of het van straat halen van bepaalde personen soepel en effectief kan verlopen en een duidelijke signaalfunctie heeft.

Vraag: Welke instructies hebben hosts, boa's, handhavers en politie om herhaling van de oncontroleerbare chaos zoals die in mei 2020 optrad te voorkomen?

5. Maak ondernemers onderdeel van de oplossing. Betrek horeca- en coffeeshopondernemers in de strijd tegen de drukte en de daarmee samenhangende onveiligheid. Coffeeshops mogen nu eenmaal geen afhaalpunten zijn (maar fungeren in de praktijk vaak wel zo), en een café mag niet doorschenken (wat ze in de praktijk bijna allemaal wel doen). Pas het "three strikes, you're out" principe toe. Het zal ten goede komen aan de leefbaarheid en de veiligheid in de Oude Binnenstad.

In afwachting van uw spoedige reactie,

Hoogachtend,

Bewoners Wallengebied, verenigd in Actiegroep Stop de Gekte
namens deze Olav Ulrich, Teun Hubar, Els Iping & Ed Huijg
info@stopdegekte.nl
p/a Oudezijds Voorburgwal 107
1012 GM Amsterdam

c.c.

Stadsdeel Centrum, t.a.v. mevr. M. ten Bruggencate
Individuele raadsleden, persoonlijk